

Arbeidsinnvandring etter EU-utvidelsen

- konsekvenser for byggenæringen

Norsk Ståldag 2004

Advokat Kirsti Stokland

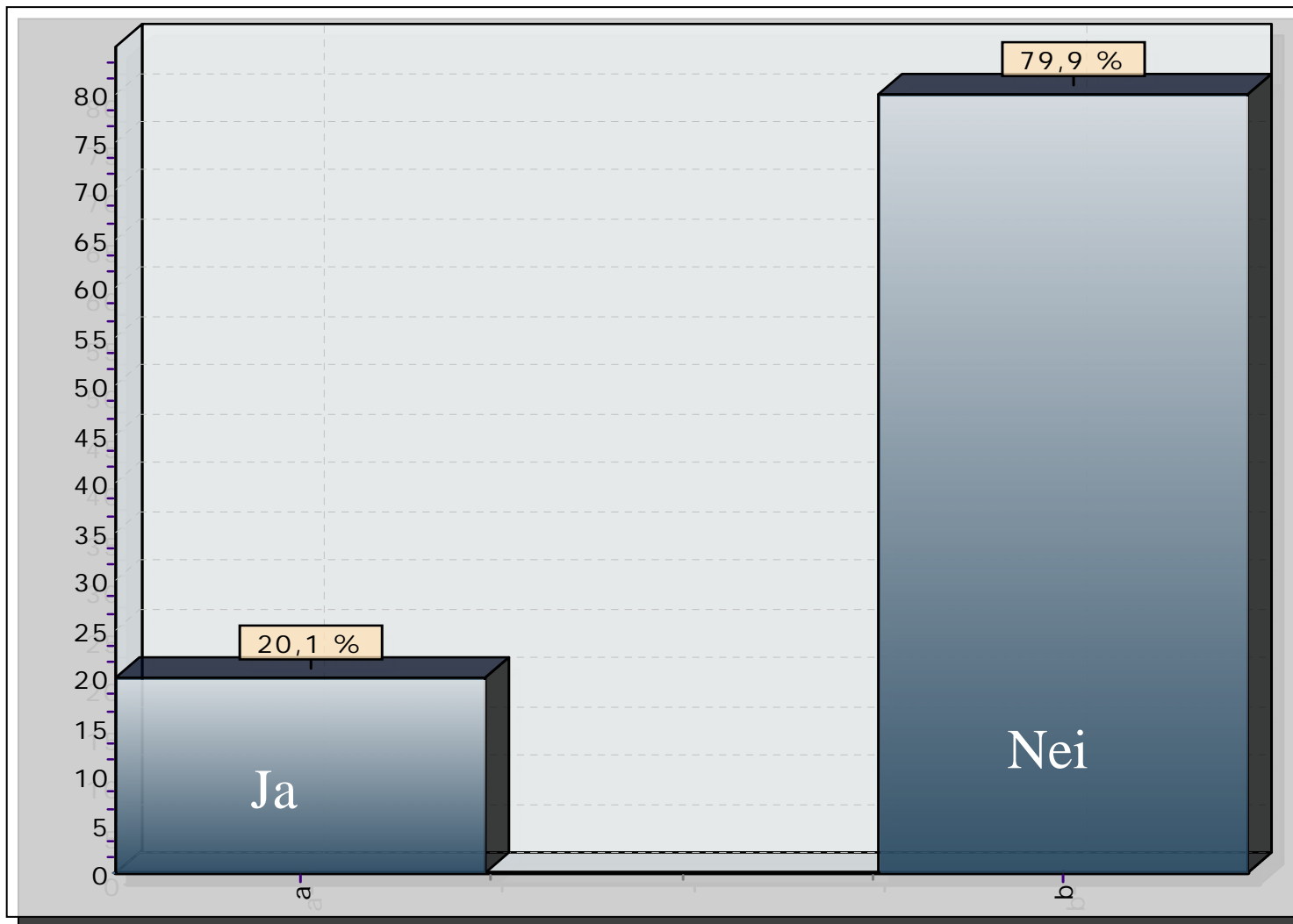
Tema

BNL undersøkelse om bruk av utenlandsk arbeidskraft

Kort om regelverket

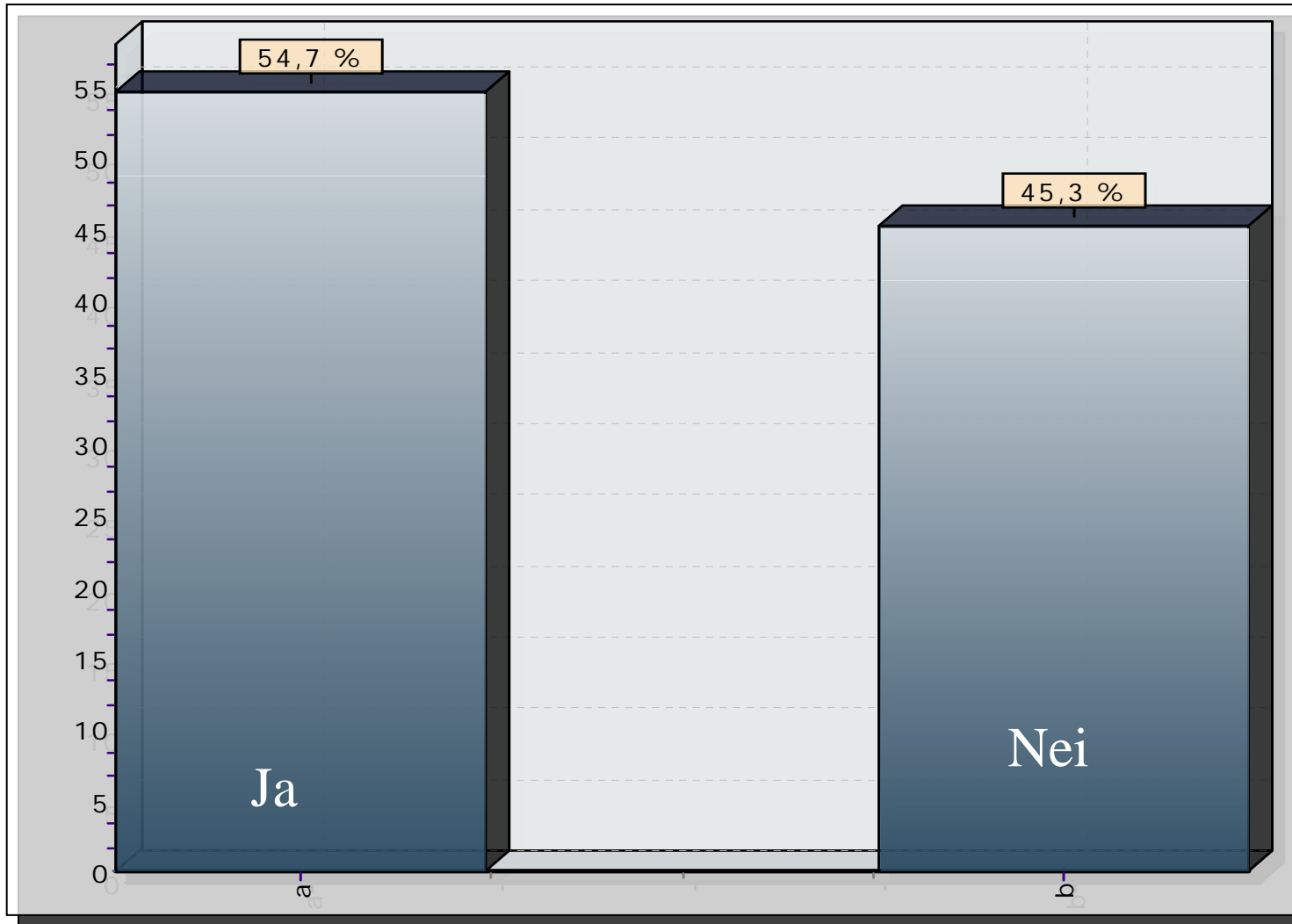
Den seriøse byggenæringen

Benyttet din bedrift utenlandsk arbeidskraft i 2003 og/eller 2004? (BNL undersøkelse september 2004)

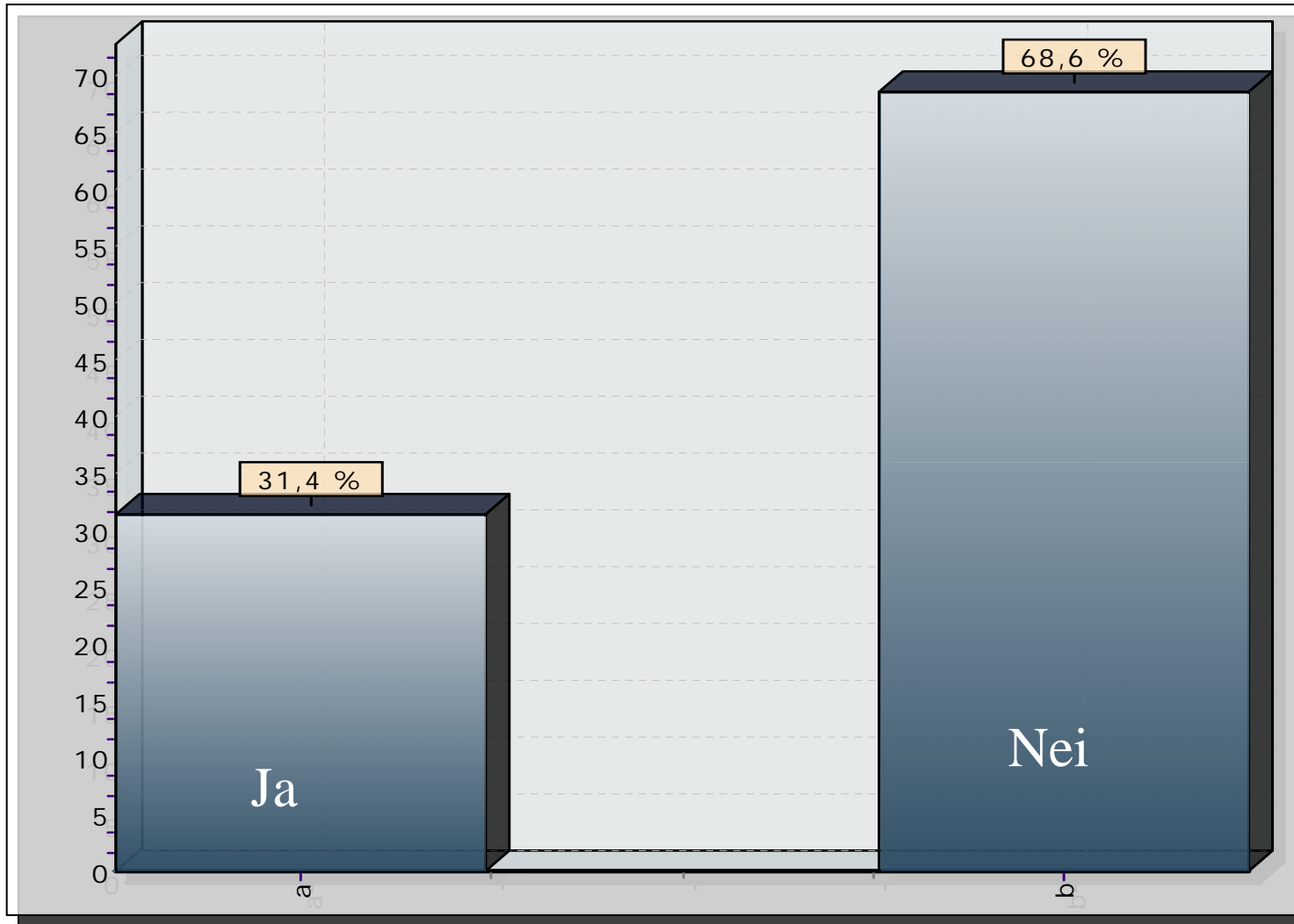


a	Ja
b	Nei

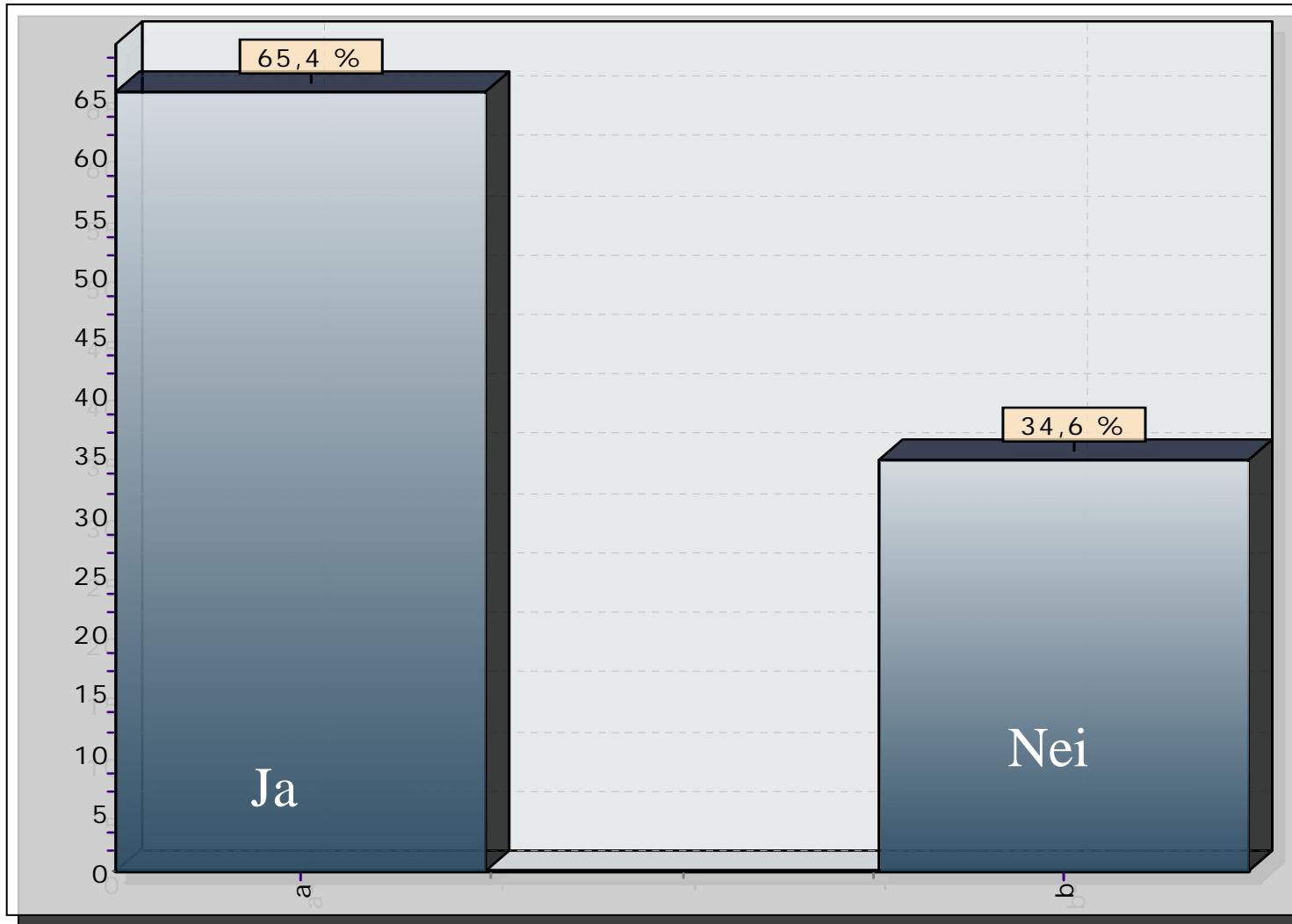
Har du gitt utenlandsk arbeidskraft fast ansettelse? (BNL undersøkelse september 2004)



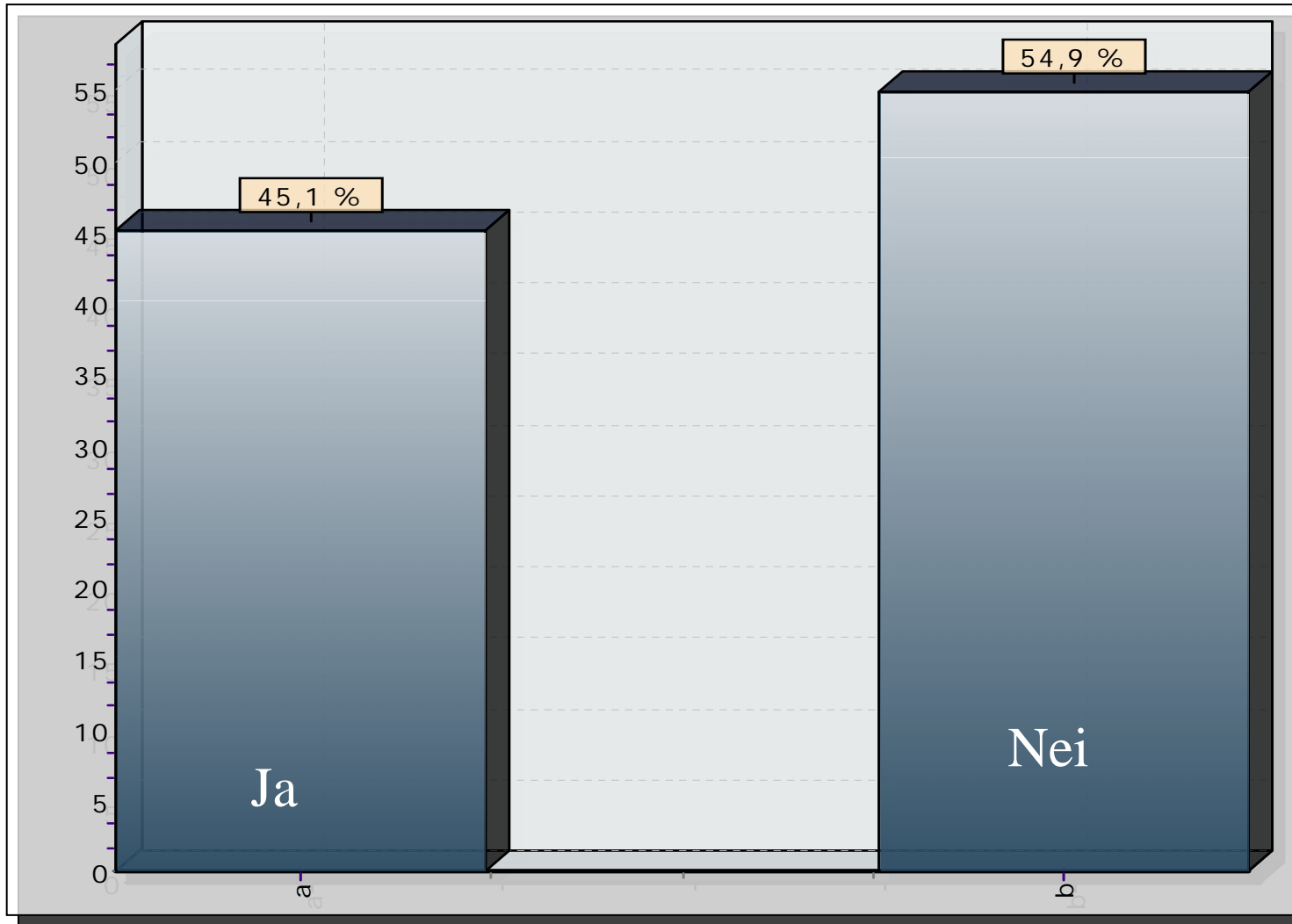
Gjør du dette i større omfang i 2004 enn i 2003? (BNL undersøkelse september 2004)



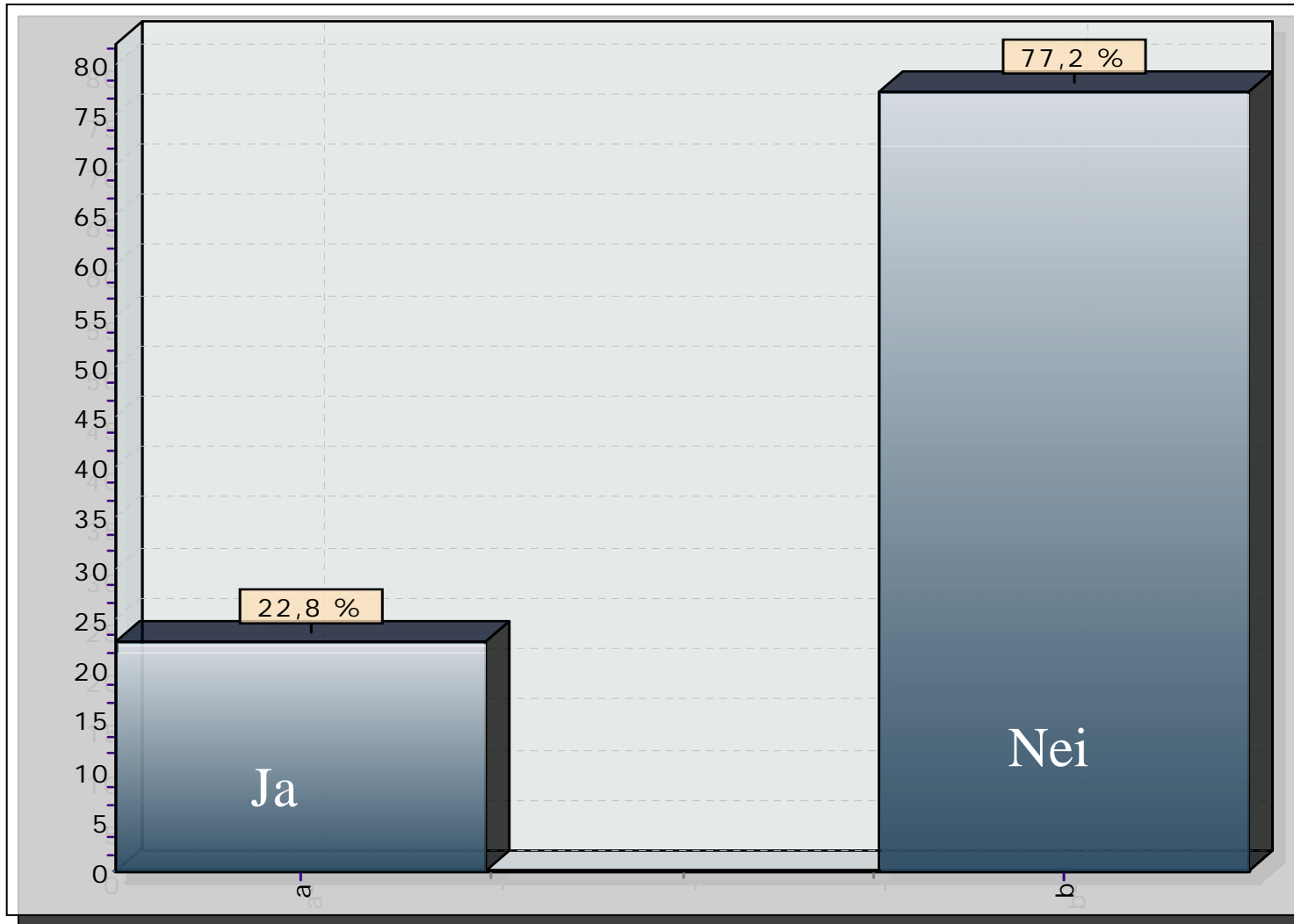
Har du benyttet INNLEID utenlandsk arbeidskraft i 2003 eller 2004? (BNL undersøkelse september 2004)



Vil bedriftens bruk av innleid utenlandsk arbeidskraft øke i tiden fremover? (BNL undersøkelse september 2004)



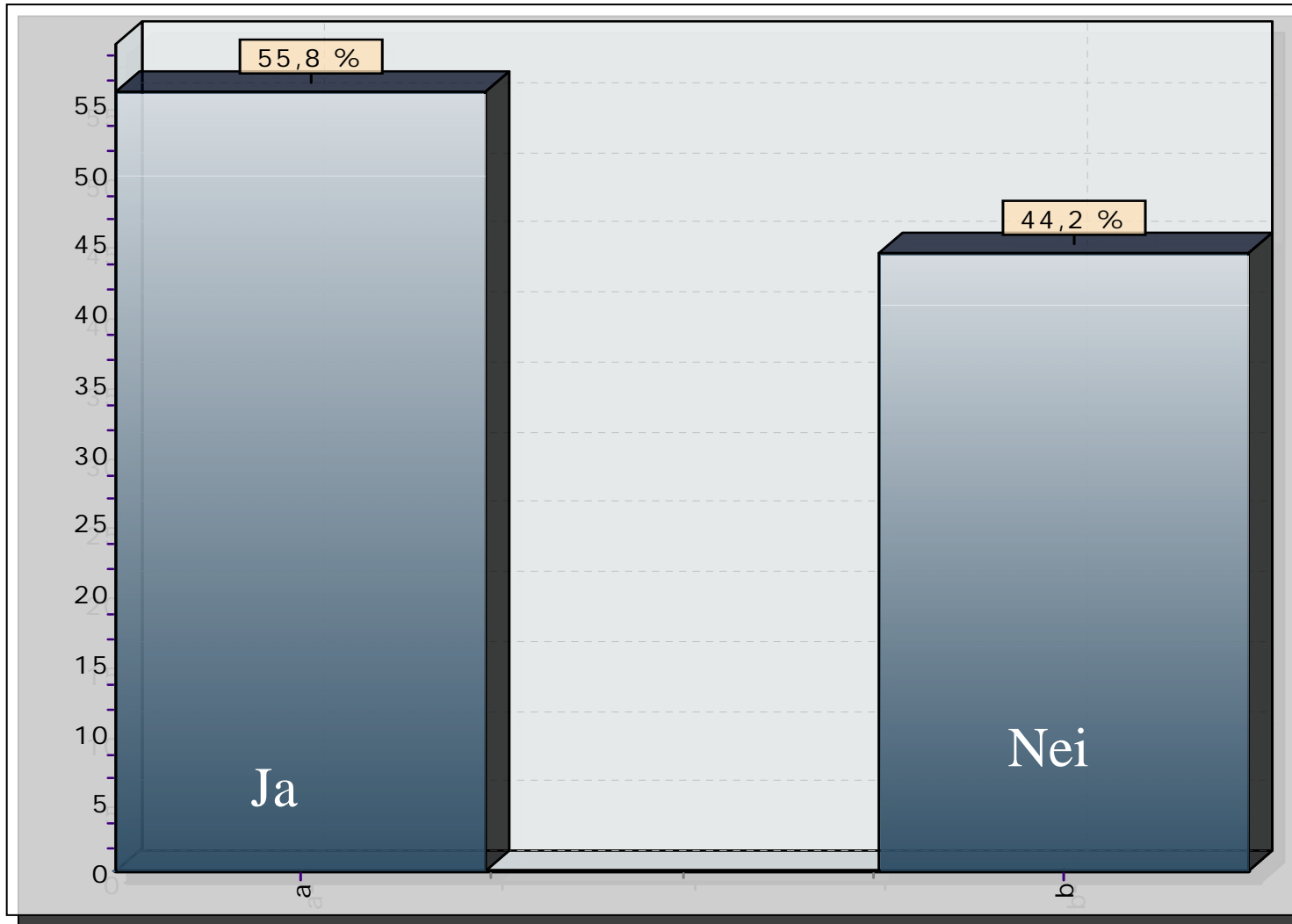
Har bedriften benyttet utenlandske underentreprenører i 2003 eller i 2004? (BNL undersøkelse september 2004)



Er du tilfreds med de utenlandske underentreprenørene? (BNL undersøkelse september 2004)



Vil bruken av utenlandske underentreprenører øke i tiden fremover? (BNL undersøkelse september 2004)



Hvor kommer utlendingene fra?

Største gruppe: Norden*

Deretter: Polen og Baltikum

* Endringer i aktivitetsnivå i de nordiske land: jevnt høy aktivitet i alle land

Konklusjoner fra undersøkelsen

Foreløpig ingen dramatisk økning i innvandringen

Byggenæringen vil i noen grad benytte utenlandsk arbeidskraft

Byggenæringen er fornøyd med kompetanse/produktivitet blant innvandrere

Arbeidsinnvandring – gir muligheter

Skaffe relevant, produktiv arbeidskraft på en enklere måte.

Et supplement til den ordinære rekruttering til næringen

Arbeidsinnvandring - en trussel?

Kan utkonkurrere norsk arbeidskraft
pga lavere lønninger?

Vil sikkerheten på byggeplassene
trues pga manglende kunnskap om
HMS?

Regler om lønns- og arbeidsvilkår

Generelt:

Alle som arbeider i Norge er i utgangspunktet underlagt norsk lovgivning

I Norge er det ingen lovregulering av lønn; kun i tariffavtale

Utfordring:

Kun ca 50 % av BNLs medlemsbedrifter er bundet av tariffavtale

Regler om lønns- og arbeidsvilkår, forts.

Arbeidsmarkedet:

Utenlandske arbeidstakere som får arbeid i norsk bedrift, vil ha de samme lønns- og arbeidsvilkår som bedriftens øvrige ansatte

Utfordring:

Utenlandsk firma som etablerer seg i Norge med egne ansatte, uten tariffavtale

Regler om lønns- og arbeidsvilkår, forts.

Tjenestemarkedet

Utenlandsk bedrift som inngår kontrakt med norsk firma om å utføre en tjeneste med egne ansatte eller leie ut ansatte til norsk firma

Arbeidstakerne har sine lønnsvilkår fastsatt i hjemlandet

Regler om lønns- og arbeidsvilkår, forts.

Allmenngjøring av tariffavtale

Tariffavtalens bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår får status som lov; dvs alle bedrifter - norske som utenlandske - må følge tariffavtalens bestemmelser som er allmenngjort

Utfordring: Kontrollere at utenlandsk arbeidsgiver utbetaler allmenngjort lønn

Næringens største utfordringer

Svart arbeid:

Bruk av arbeidskraft på en slik måte at det skjer unndragelser av pliktig skatte- og avgiftsbetaling

Kontraktsmedhjelper:

Hele kontraktskjeden på prosjektet

Seriøs aktør:

Kontraktsmedhjelper som følger:

- ▣ Myndighetenes krav om registrering, skatte- og avgiftsforhold
- ▣ De krav og regler som gjelder for HMS-arbeid
- ▣ Som arbeider seriøst og målrettet med kvalitets- og miljøarbeid

Arbeidet for seriøse bedrifter

Utvikle bransjenorm for kvalifisering av leverandører

Adgangskontroll på byggeplass ved inngjerding, ID-kort og mannskapslister

Seriøse bedrifter, forts.

Føre kontroll med rapportering av utenlandske arbeidstakere og oppdragstakere

Tydeliggjøre hva som er underentreprise og arbeidsinnleie, skrive riktig avtale og forholde seg til denne

Det offentliges bidrag

Bedre samordning mellom tilsynsmyndighetene

Tilgjengelig informasjon om hvilken kompetanse de ulike etater/myndigheter har

Forholdet til taushetsplikten

Hovedkonklusjon

Det skal være så enkelt for de seriøse bedriftene og så problematisk å være useriøs at de siste blir borte.